

Podaci NIPP-a

Prof. dr. sc. Željko Hećimović
zeljko.hecimovic@dgu.hr

Sadržaj

- O prostornim podacima
- Teme prostornih podataka NIPP-a
- Izvori prostornih podataka NIPP-a
- Vrste izvora prostornih podataka NIPP-a
- Uloge na podacima
- Legalna i sigurnosna ograničenja pristupu podacima
- Zaključak

O prostornim podacima

- **Prostorni podaci** su podaci koji su direktno ili indirektno povezani sa određenim položajem u prostoru ili geografskim područjem.

Teme prostornih podataka NIPP-a

I. SKUPINA:

- *Koordinatni referentni sustavi*
- *Sustavi geografskih mreža*
- *Geografska imena*
- *Upravne jedinice*
- *Adrese*
- *Katastarske čestice*
- *Prometne mreže*
- *Hidrografija*
- *Zaštićena područja*
- *Podaci o minski sumnjivim područjima*

II. SKUPINA:

- *Visine*
- *Pokrov zemljišta*
- *Ortofoto snimke*
- *Geologija*

III. SKUPINA:

- *Statističke jedinice*
- *Zgrade*
- *Tlo*
- *Korištenje zemljišta*
- *Ljudsko zdravlje i sigurnost*
- *Komunalne i javne usluge*
- *Sustavi za nadzor okoliša*
- *Proizvodna i industrijska postrojenja*
- *Sustavi za poljoprivredu i akvakulturu*
- *Raširenost stanovništva – demografija*
- *Područja upravljanja/zaštićena područja/uređena područja i jedinice za izvještavanje*
- *Područja prirodnih opasnosti*
- *Atmosferski uvjeti*
- *Meteorološko-geografska obilježja*
- *Oceanografsko-geografska obilježja*
- *Morske regije*
- *Biogeografske regije*
- *Staništa i biotopi*
- *Raširenost vrsta*
- *Izvori energije*
- *Izvori minerala*

Izvori prostornih podataka NIPP-a

Izvori prostornih podataka NIPP-a:

- se odnose na teritorij Republike Hrvatske,
- su u elektroničkom obliku,
- su u nadležnosti ili djelokrugu rada subjekata NIPP-a,
- se odnose na jednu ili više tema prostornih podataka NIPP-a.

Vrste izvora prostornih podataka NIPP-a

- **skup** prostornih podataka se sastoji od kolekcije individualnih stavaka koje su prikupljene i/ili sastavljene na osnovu postojećih izvora sa specifičnom namjenom kreiranja novih informacija
- **niz skupova** je kolekcija skupova prostornih podataka koji su napravljeni po istoj specifikaciji ili koje imaju slične karakteristike
- **usluga** je mogućnost pristupa podacima koju davatelj usluga daje korisniku kroz korisničko sučelje

Primjer izvora podataka: geografska imena

DGU osniva i vodi evidenciju geografskih imena (Zakon o izmjenama zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 124/2010)).

Na osnovu iste zakonske odredbe nastalo je više izvora podataka:

- [Gazetteer of the Republic of Croatia/Registar geografskih imena](#) je objavljen na web stranici NIPP-a u obliku PDF datoteke,
- [Baza podataka Registra geografskih imena](#) je objavljena kroz web korisničko sučelje,
- geografska imena Registra geografskih imena su objavljena kroz EuroGeographics/EuroGeoNames (EGN) korisničko sučelje [EGN referentne aplikacije](#),
- EGN usluga geografskih imena je objavljena kroz EuroGeoNames sustav.

Za prostorne podatke u sustavu NIPP-a specificiraju se odgovori na neka pitanja:

- Što je sadržaj podataka?
- Kada su podaci izrađeni i ažurirani?
- Gdje se podaci nalaze u prostoru?
- Zašto su podaci namijenjeni?
- Koji podaci su dostupni?
- Koja je kvaliteta podataka?
- Kako se provodi distribuciju podataka?
- ...

Sustav NIPP-a traži da se za prostorne podatke dokumentira:

- **Identifikacija** – informacije koje jedinstveno identificiraju izvor,
- **Ključna riječ** – informacije za jednostavno prepoznavanje izvora,
- **Geografska lokacija** – informacije o prostornom rasprostiranju podataka izvora,
- **Vremenska referenca** – informacije o vremenskom obuhvatu podataka, o datumu objavljivanja, ažuriranju, reviziji i dr.,
- **Kvaliteta** – informacije o kvaliteti podataka,
- **Usklađenost** – informacije o usklađenosti izvora sa specifikacijom,
- **Ograničenja** – informacije koje dokumentiraju ograničenja nad podacima (sigurnosna, legalna),
- **Odgovorna organizacija** – informacije o organizaciji odgovornoj za izvor.

Vremenske reference izvora podataka NIPP-a

- [Vremenski obuhvat](#) - Vremenski period obuhvaćen sadržajem izvora
- [Datum objavljivanja](#) - Datum objavljivanja izvora, ukoliko je raspoloživ, ili datum kada je izvor postao služben.
- [Datum zadnje revizije](#) - Datum zadnje revizije izvora, ukoliko je izvor revidiran.
- [Datum stvaranja](#) - Datum stvaranja izvora.
- [Učestalost ažuriranja](#) - Učestalost kojom se publiciraju promjene izvora podataka.

Uloge nad podacima

Naziv	Opis
poslužitelj izvora	Strana koja poslužuje izvor podatka.
skrbnik	Strana koja prihvaća skrb za izvor i osigurava prikladnu brigu i održavanje izvora.
vlasnik	Strana koja je vlasnik izvora.
korisnik	Strana koja je korisnik izvora.
distributer	Strana koja je distributer izvora.
stvaratelj	Strana koja je stvorila izvor.
kontaktna točka	Strana koja se može kontaktirati da bi se dobile informacije o izvoru podataka ili da bi se izvor preuzeo.
glavni istraživač	Ključna strana odgovorna za prikupljanje informacija i obavljanje istraživanja.
obrađivač	Strana koja je obradila podataka na način da je izvor izmijenjen.
izdavač	Strana koja je izdavač izvora.
autor	Strana koja je autor izvora.

Legalna ograničenja pristupu podacima

Naziv	Opis
autorsko pravo	Ekskluzivna prava nad publiciranjem, produkcijom ili prodajom prava za literarno, dramaturško, muzičko ili umjetnički rad ili na korištenje komercijalnog otiska ili labele, dodjeljene zakonom za određeno vrijeme autoru, kompozitoru, umjetniku, distributeru.
patent	Ekskluzivno pravo za izradu, prodaju, korištenje ili licenciranje izuma ili otkrića.
zatražen patent	Proizvedene ili prodane informaciju za koje se čeka patent.
zaštitni znak	Ime, simbol ili drugo sredstvo identifikacije proizvoda, službeno registriranog i legalno ograničenog na korištenje vlasniku ili proizvođaču.
licenca	Formalno odobrenje da se nešto može raditi.
prava intelektualnog vlasništva	Prava na financijsku dobit na osnovu i kontrolom distribucije nematerijalnih dobara koji su rezultat kreativnosti.
ograničeno	Zadržavanje od prava generalne distribucije ili objavljivanja
ostala ograničenja	Ograničenja koja nisu navedena.

Sigurnosna ograničenja javnom pristupu podacima

Naziv	Opis
ne klasificirano	Podaci dostupni za opće objavljivanje.
ograničeno	Podaci nisu dostupni za opće objavljivanje.
povjerljivo	Podaci dostupni osobi kojoj mogu biti povjereni.
tajno	Čuvani podaci ili se podrazumijeva da su privatno čuvani te nepoznati ili skriveni od svih, osim odabranih osoba.
vrlo tajno	Najviša tajnost podataka.

Zaključak

- Daljnjim razvojem NIPP-a se javlja potreba detaljnijih specificiranja prostornih podataka s obzirom na:
 - moguće uloge na podacima,
 - vremenske reference izvora,
 - legalne odnose nad podacima,
 - sigurnosna ograničenja pristupu i korištenju podacima,
 - i dr.

To je predmet daljnjeg stručnog i zakonodavnog normiranja NIPP-a.

Hvala na pažnji.